

Розгалуження – метод що дозволяє певною мірою оптимізувати структуру для досягнення максимально ефективного використання матеріалів по відношенню до фізико-механічних вимог до об'єкту дизайну. Також метод розгалуження має достатньо високі художньо-естетичні показники, що досягаються синергією з іншими методами, наприклад є організацією вузлів розгалуження за допомогою використання мінімальних поверхонь – таке поєднання використаних методів створює можливість отримати певної міри рослинні або клітинні структури, що також притаманно для біоморфного дизайну.

Параметричне моделювання – альтернативний аналоговому моделюванню підхід для проектування форм, структур, конструкцій, що дозволяє використовувати різноманітні алгоритми та параметри об'єктів, проводити симуляції та експерименти фізико-механічних явищ, просторових відносин та прогнозувати певні процеси.

Теселяція поверхонь - механізм подрібнення поверхонь на певну кількість елементів для реалізації об'єкту і моделювання структур.

Радіальна симетрія – це форма симетрії, при якій тіло (або фігура) збігається саме з собою при обертанні об'єкту навколо певної точки, або прямої. Часто ця точка збігається з центром симетрії об'єкту, тобто тією точкою, в якій перетинається множина осей двосторонньої симетрії.

Змінення проектних парадигм і пріоритетних напрямків у розвитку технологій виробництва, дизайну, підходів до організації середовища зумовлює нові погляди щодо предметно-просторового наповнення громадського середовища, підвищення його виразності та утилітарно-художньої функції.

Костельна М. В., канд. мист., доц.
Університет економіки і права «КРОК»

СВІДОМЕ СПОЖИВАННЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕКОТRENД В НАПРЯМКАХ ФЕШН-ОСВІТИ

Сучасне суспільство характеризують як «суспільство споживання», тобто придбання, володіння і споживчого досвіду, які у контексті глобальних викликів сучасності узалежнено низкою етичних вимог.

Відображенням останніх є концепція *відповідального* або *свідомого, стійкого споживання* (англ. *responsible consumption*), що передбачає заощадливе використання природних ресурсів, мінімалізацію шкоди, якої виробництво і людина завдають довкіллю, задоволення лише необхідних потреб. Показово, що відповідальне споживання одним із пунктів увійшло до списку 17 цільових установок, визначених ООН для світових лідерів – президентів, корпорацій, провідних модних брендів.

Реалізована у різних галузях споживчого досвіду, концепція відобразилась у фешн-індустрії на рівні: 1) проектування, спрямованого на застосування найбільш стійких та екологічних матеріалів, створення моделей, придатних для вторинного використання чи переробки; 2) масового виробництва одягу з тканин, отриманих з екологічно чистих джерел; 3) творчо-виставкових і соціальних акцій; 4) пропагування на сторінках фешн-видань.

До прикладу, упровадження принципів свідомого споживання у дизайнерську творчість засвідчив Тиждень моди – 2020 у Копенгагені, на якому було представлено sustainable-бренди, орієнтовані на зниження негативного впливу на оточуюче середовище, використання вторинних матеріалів, пропагування відповідального виробництва і відповідальної поведінки споживачів. Зокрема Stine Goya розробив «етичну лінійку» вечірнього одягу, а Holzweiler продемонстрував оригінальні в'язані речі й моделі, створені лиш з одним метром відходів і з використанням перероблених матеріалів колекцій попередніх років. Популяризацію ідей свідомого споживання, в'язаних речей і виробів з натуральних тканин продемонстрували бренди Cecille Bahnsen, Ganni, Samsoe Samsoe.

В українському фешн-просторі прикладом реалізації ідей свідомого споживання стала діяльність започаткованої у грудні 2014 р. REmade – урсуле компанії з виготовлення дизайнерських сумок та аксесуарів з натуральної переробленої шкіри, що, за задумом її засновників Олега Звонарьова та Ганни Сигорської, сприяє створенню «екологічно доброзичливих продуктів» і приносить користь планеті.

Ідею UtiStyle утілено в проекті новосибірського еколога Вероніки Кальнеус, яка запатентувала технологію, що дозволяє переробляти пластик в гіпоалергенний матеріал для аксесуарів та одягу.

Прикладом утвердження ідеї свідомого споживання в інформаційно-професійному дизайнерському просторі слугує всесвітній тиждень Fashion Revolution Week, учасником якого стала й Україна. У 2018 р. питання sustainable fashion та створення sustainable-одягу поза компромісами в естетиці речей порушувались у програмі круглого столу в межах Ukrainian Fashion Week.

Популяризації ідей свідомого споживання сприяють відомі видання Vogue, Glamour, GQ.

Важливим і недостатньо дослідженим питанням є інтеграція концепції свідомого споживання у вітчизняну фешн-освіту: на концептуально-змістовому і методичному рівнях, у площині ціннісно-світоглядних пріоритетів, професійних компетенцій, знань, умінь, практичних навичок майбутніх фахівців.

Одним з перших кроків до адаптації ідей свідомого споживання у вітчизняному освітньому просторі став курс «Апсайклінг та ресайклінг», кілька років поспіль, за підтримки Українського культурного фонду, апробований автором публікації у «Lviv Fashion School». З огляду на

охоплення освітньо-навчальним процесом світоглядної, ціннісно-орієнтаційної, мотиваційної та діяльнісно-операційної сфер особистості суб'єктів навчання, до програми включено блоки, орієнтовані на:

1. Інформування про світоглядно-філософські і ціннісні засади, сутність, основні напрями і тенденції розвитку свідомого споживання у світовій фешн-індустрії та сучасному соціумі;

2. Формування на основі набутих знань відповідних світоглядно-ціннісних пріоритетів і мотивацій подальшої дизайнерської діяльності майбутніх фахівців;

3. Опанування вміннями і навичками апсайклінгу та ресайклінгу у процесі вивчення досвіду провідних світових брендів і низки практичних занять.

4. Формування уявлення про естетично-мистецьку складову апсайклінгу та ресайклінгу, його поєднуваність з авангардними дизайнерськими ідеями, суголосність актуальним трендам і перспективність у дизайнерській творчості.

Перспективним напрямом наукових і методичних розробок теми вважаємо адаптацію курсу апсайклінгу та ресайклінгу до навчальних програм відповідних відділень ЗВО, організацію тематичних круглих столів і показів студентських робіт.

Важливим є створення єдиного національного інформаційного простору та його інституціоналізованих форм (конференцій, семінарів, круглих столів) для обміну новаціями щодо свідомого споживання у галузі фешн та адаптації світового дизайнерського досвіду.